

Asia: VN/9120/2024

Valtioneuvoston asetukset rakentamisesta ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen eräiden pykälien kumoamisesta

Valtioneuvoston asetus rakentamisesta

Kommentit valtioneuvoston asetukseen

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta lausua ja lausuu asiassa seuraavaa:

1§ Tiedottaminen ja kuuleminen rakentamislupahakemuksesta

2§ Kuuleminen poikkeamista, maisematyölupaa tai suunnittelutarvealuetta koskevaa rakentamislupaa koskevan hakemuksen johdosta

3§ Tiedottaminen ja kuuleminen purkamislupahakemuksesta

Asianosaisille tiedottaminen ja asianosaisten kuuleminen on perustuslaissa määritelty perusoikeus (PL 21 §). Oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista tulee säätää lailla eikä niitä voi delegoida asetukseen (PL 80 §). Perusoikeuksiin kohdistuvista poikkeuksista sekä oikeuksien toteutumisen ja käytön kannalta keskeisistä seikoista tulee säätää laissa.

Hallintolaissa on annettu mahdollisuus käyttää yleistiedoksiantoa silloin kun päätös pitää tiedottaa yli 30 henkilölle (HL 55 §). Kuulemisesta ei ole vastaava pykälää hallintolaissa.

Ehdotetun rakentamisasetuksen 1 § -3 § on kyse asianosaisten kuulemisoikeuden sekä oikeuden saada tieto päätöksestä rajoittamisesta. MTK vastustaa esitettyä rajoitusta ja pitää niitä perustuslain vastaisina. Esitetyt asetusehdotukset, erityisesti kohta, jonka mukaan kuuleminen ja tiedoksianto voidaan suorittaa yleistiedoksiantona, jos asianosaisia on enemmän kuin 10, sellaisena rajoituksena perusoikeuteen, josta ei voi säätää asetustasolla. Hallinnollisten perusoikeuksien keskeisenä

toteutumisen edellytyksenä on se, että yksilö tietää, että häntä koskeva asia on viranomaispäätöksenteossa. Jos viranomainen ei kohdistetusti tiedota asianosaisille päätöksenteosta, eivät asianosaiset pääse tehokkaasti toteuttamaan omia hallinnollisia oikeuksiaan.

Yleistiedoksianto on tunnetusti erittäin huono tapa tavoittaa ihmisiä. Sen käyttäminen on ymmärrettävää, jos todellakaan ei ole mitään mahdollisuutta saada asianosaisen yhteystietoja tai yhteyttä heihin. Sen sijaan yleistiedoksiannon käyttäminen vain siksi, että asianosaisia kuultavia on useampi ja siksi viranomaisten työ hankalampaa, ei ole perusteltu syy rajoittaa perusoikeuksia.

MTK:n mielestä ehdotetut rajaukset viranomaisten ilmoittamisvelvollisuuteen ovat myös epäkäytännölliset ja kohtuuttomat suhteessa kuultaviin naapureihin. Vähintään seitsemän päivän aika saada tieto hankkeesta ja esittää siitä mielipide on erittäin lyhyt aika. Varsinkin jos tämä tieto ei tule suoraan asianosaiselle ja on ainoastaan esillä yleistiedoksiannona, on kohtuutonta olettaa, että kukaan asianosainen naapuri osaisi eksyä jonain sattumanvaraisena viikkona kunnan ilmoitustaulua lukemaan. Myös ne hankkeet, joita varten lupaa haetaan kärsivät liian lyhyistä kuulemisajoista. Perusteellisesti tehty kuuleminen hyödyttää hanketta selvittämällä mahdolliset ongelmakohdat ja ratkaista ne.

MTK vaatii, että rakennusasetusehdotuksen 1§ - 3§ poistetaan mahdollisuus yleistiedoksiannosta, jos asianosaisia on yli 10 sekä 7 päivän kuulemisajat. Kaiken kaikkiaan MTK esittää, että kuulemista ja tiedoksiantoa koskevat pykäläehdotukset ovat sellaisia, että niitä pitäisi pohtia säädettäväksi laintasolla.

Kommentit perustelumuistioon

-

Muita huomioita

-

Valtioneuvoston asetus maankäyttö- ja rakennusasetuksen eräiden pykälien kumoamisesta

Kommentit kumoamisasetukseen

MTK:n mielestä perustelumuistiossa olisi asiallista ja tarkoituksenmukaista sanallisesti listata ne asiat, jotka on tarkoitus purkaa kokonaan normistosta pois ja todeta niiden osalta, että viranomaisilla ei ole vaatimuksia näiden suhteen.

MTK huomauttaa, että rakentamislain (751/2023) 57.1§:ään (Poikkeuslupa) voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella, vaikka perustelumuistiossa on kirjattuna asetuksen 85§:n

(Poikkeuksen hakeminen) poistamisen perustuvan siihen ettei rakentamislaisissa ole annettu valtuutta säätää asetuksella. MTK pitää tarkoituksenmukaisena lisätä asetukseen rakentamislain 57.1 §:ää tukevat tarkentavan ohjeistuksen hakemisesta ja tarvittavista asiakirjoista kuten säädetään nykyisen MRA:n 85 §:ssä.

Kommentit kumoamisasetuksen perustelumuistioon

-

Muita huomioita

-

Ikonen Juho
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry